

Кодекс на европейската статистическа практика

версия 2011 г.,

приета от Комитета на Европейската статистическа система на 28 септември
2011 година

Преамбюл

Визия на Европейската статистическа система¹

“Европейската статистическа система ще бъде световен лидер в статистическите информационни услуги и най-важният източник на информация за Европейския съюз и неговите държави-членки. Въз основа на научни принципи и методи, Европейската статистическа система ще предлага и непрекъснато ще усъвършенства програмата за хармонизирана европейска статистика, която представлява важна основа за демократичните процеси и напредъка на обществото.“

Мисия на Европейската статистическа система

„Ние осигуряваме Европейския съюз, света и обществеността с независима висококачествена информация за икономиката и обществото на европейско, национално и регионално равнище, като предоставяме общодостъпна информация за целите на вземане на решения, за научни изследвания и обсъждания.“

За осъществяването на тази мисия и визия членовете на Европейската статистическа система се стремят към съвместно сътрудничество и непрекъснато взаимодействие с потребителите в съответствие с принципите на Кодекса на европейската статистическа практика и общите принципи за управление на качеството, включително ангажираност на ръководството, партньорство, удовлетвореност на персонала и непрекъснато усъвършенстване, както и интеграция и хармонизация.

Кодекс на европейската статистическа практика

Кодексът на европейската статистическа практика се основава на 15 принципа, обхващащи институционалната среда, статистическите производствени процеси и статистическите продукти. При прегледа на прилагането на Кодекса като ориентир се използва набор от показатели за добра практика за всеки от принципите. Критериите за качество на европейската статистика са определени в Закона за европейската статистиката².

Статистическите органи³, включващи Комисията (Евростат), националните статистически институти и другите национални органи, отговарящи за разработването, изготвянето и раз-

¹ Регламент (ЕО) № 223/2009, член 4

² Регламент (ЕО) № 223/2009, член 12

³ Регламент (ЕО) № 223/2009, членове 4 и 5

пространението на европейска статистика⁴, заедно с правителствата, министерствата и Европейския съвет, се задължават да спазват Кодекса.

Принципите на Кодекса на европейската статистическа практика, заедно с общите принципи за управление на качеството, представляват обща рамка за качество на Европейската статистическа система.

⁴ Регламент (ЕО) № 223/2009, член 1. В Кодекса на европейската статистическа практика „други национални органи, отговарящи за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика“ се наричат „други органи на статистиката“.

Кодекс на европейската статистическа практика

Институционална среда

Институционалните и организационните фактори оказват съществено влияние върху ефективността и надеждността на статистическия орган, който разработва, изготвя и разпространява европейска статистика. Съответните аспекти са професионална независимост, мандат за събиране на данни, адекватност на ресурсите, ангажимент за осигуряване на качество, статистическа тайна, безпристрастност и обективност.

Принцип 1: Професионална независимост. Професионалната независимост на статистическите органи от други политически, регулаторни или административни служби и органи, както и от частния сектор гарантира надеждността на европейската статистика.

Принцип 2: Мандат за събиране на данни. Статистическите органи имат ясен законен мандат да събират информация за целите на европейската статистика. Администрациите, предприятията и домакинствата, както и широката общественост могат да бъдат задължени по закон да позволят достъп до данни или да предоставят данни за целите на европейската статистика по искане на статистическите органи.

Принцип 3: Адекватност на ресурсите. Ресурсите, с които статистическите органи разполагат, са достатъчни за изпълнение на изискванията за европейска статистика.

Принцип 4: Ангажимент за осигуряване на качеството. Статистическите органи са ангажирани по отношение на качеството. Те систематично и редовно определят силните и слабите страни с цел непрекъснато усъвършенстване на качеството на процесите и продуктите.

Принцип 5: Статистическа тайна. Абсолютно са гарантирани личната неприкосновеност на субектите, които предоставят данни (домакинства, предприятия, администрации и други респонденти), поверителността на информацията която те предоставят, и използването на информацията единствено за статистически цели.

Принцип 6: Безпристрастност и обективност. Статистическите органи разработват, изготвят и разпространяват европейска статистика при зачитане на научната независимост и по обективен, професионален и прозрачен начин, при който всички потребители са равнопоставени.

Статистически процеси

Статистическите органи съблюдават стриктно европейските и другите международни стандарти, насоки и добри практики в процеса на организиране, събиране, обработване и разпространение на европейска статистика. Надеждността на статистиката се подобрява чрез създаване на репутация за добро управление и ефективност. Съответните аспекти са обоснована методология, подходящи статистически процедури, умерена натовареност на респондентите и ефективност на разходите.

Принцип 7: Обоснована методология. Обоснованата методология предопределя качеството на статистиката. Това изисква подходящи инструменти, процедури и експертен опит.

Принцип 8: Подходящи статистически процедури. Подходящите статистически процедури, прилагани от събирането на данните до валидирането на данните, са в основата на качеството на статистиката.

Принцип 9: Умерена натовареност на респондентите. Натовареността при отчитане е пропорционална на нуждите на потребителите и не е прекомерна по отношение на респондентите. Статистическите органи наблюдават натовареността на респондентите и определят цели за нейното намаляване във времето.

Принцип 10: Ефективност на разходите. Ресурсите се използват ефективно.

Принцип 11: Приложимост. Европейската статистика удовлетворява нуждите на потребителите.

Принцип 12: Точност и надеждност. Европейската статистика отразява действителността точно и надеждно.

Принцип 13: Навременност и точност на представяне. Европейската статистика се оповестява на време, съгласно обявената дата.

Принцип 14: Съгласуваност и сравнимост. Европейската статистика е вътрешно съгласувана, сравнима във времето и съпоставима между отделните региони и държави; възможно е да се комбинират и използват свързани данни от различни източници.

Принцип 15: Достъпност и яснота. Европейската статистика се представя в ясна и разбираема форма, оповестява се по подходящ и удобен начин, налична и достъпна е на безпристрастна основа и е подкрепена с метаданни и насоки.